

Doesburg Energieneutraal 2050

Meerjaren Uitvoeringsprogramma
2020-2022

**GEMEENTE
DOESBURG**

Opbouw

- Context en doelen energietransitie
- Meerjaren uitvoeringsprogramma
- Werklijnen binnen programma
- Inzicht in beoogde resultaten en bijbehorende begroting
- Organisatie uitvoering

GEMEENTE
DOESBURG

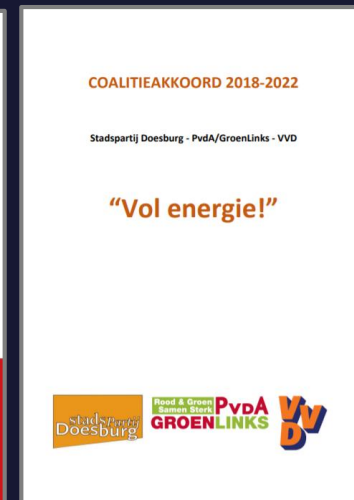
Context en doelen

- Nederlands Klimaatakkoord:

- 49% minder CO₂ in 2030
- 95% minder CO₂ in 2050

- Coalitieakkoord 2018-2022 Doesburg:

- Energieneutraal in 2050
- Aan de hand van "Routekaart Energieneutraal Doesburg 2050"
- Meerjarig uitvoeringsprogramma voorziet in verdere uitwerking

**GEMEENTE
DOESBURG**

Waarom werken aan Energieneutraal Doesburg?

1. Aansluiten bij doelstellingen van:
 - het Nationaal Klimaatakkoord
 - het Gelders Energieakkoord
 - het Coalitieakkoord
2. Samen bouwen aan een toekomstbestendige energievoorziening
3. Lokaal profiteren van duurzame energie

GEMEENTE
DOESBURG

Introductie op de uitvoering

Gemeente Doesburg werkt aan een energieneutrale gemeente. De volgende stappen helpen ons om daartoe te komen:

1. Wat betekent de opgave naar energieneutraal?

Resultaat: inzicht in benodigheden energiebesparing en grootschalige opwek van duurzame energie in 2030 en 2050

2. Welke route is realistisch?

Resultaat: inzicht in de thema's die aandacht moeten krijgen de komende 3 jaar.

3. Wat betekent dat voor de organisatie van gemeente Doesburg?

Resultaat: inzicht in de benodigde stappen en het benodigde procesgeld om de thema's te faciliteren

**GEMEENTE
DOESBURG**

Opgave in beeld

Uitdagingen opgave naar energieneutraal?

- Langjarig en complex proces, waarbij alle partijen in Doesburg elkaar nodig hebben
- Energietransitie is vooral een sociale transitie
- Het vraagt grote investeringen op verschillende vlakken:
 1. Het besparen van energieverbruik
 2. De opwekking van duurzame energie
 3. Het voorbereiden van de implementatie van duurzame technieken

REALISATIE DUURZAME TECHNIEKEN

Per thema zijn er duurzame technieken voor te bereiden en te realiseren. Daarvoor moet rekening gehouden worden met deze ontwikkeltijd.

 1-3 jaar
zonneveld

 5-7 jaar
windturbine

 voorbereiding **9** jaar
realisatie **1** jaar
geothermie / aquathermie

 voorbereiding **4** jaar
realisatie **1** jaar
omgevingswarmte

 14 jaar
transitiegereed vastgoed

 10 jaar
vervangen auto

Uitwerking opgave in meerjaren uitvoeringsprogramma

- Routekaart Doesburg Energieneutraal 2050 is vertrekpunt
- Nieuwe inzichten op basis van actuele cijfers:
 - Energiemix 2018 leidt niet tot energieneutraliteit in 2050 (zie sheet 9 + 10)
 - Daarom nieuwe modelberekening: Energiemix 2020 (zie sheet 11+12)
- Verklaring belangrijkste verschillen:
 - Minder besparing en minder opwek op dak
 - Beprekter potentieel voor zonne-energie
 - Nieuwe energiemix: van 1 windmolen naar 5 windmolens
- Uitwerking route naar energieneutraal 2050 (zie sheet 13)
 - Energieneutraal = de nog resterende energievraag wordt in 2050 geleverd door duurzaam opgewekte energie
 - Flexibiliteit toepassing type windmolens: windmolen van 3 MW (180 m hoog) of windmolen van 5,6 MW (240 m hoog). Bij toepassing van 5,6 MW windmolens zijn er minder windmolens nodig zijn om Doesburg energieneutraal te maken.

**GEMEENTE
DOESBURG**

Energiemix Doesburg

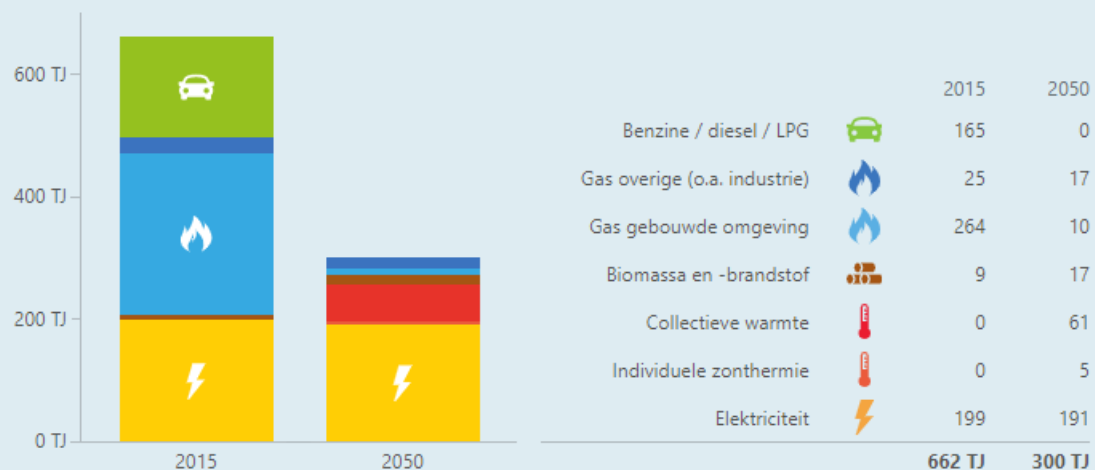
Inwoners: 11.355
 Woningen: 5.167
 Energiegebruik gebouwde omgeving: 53%

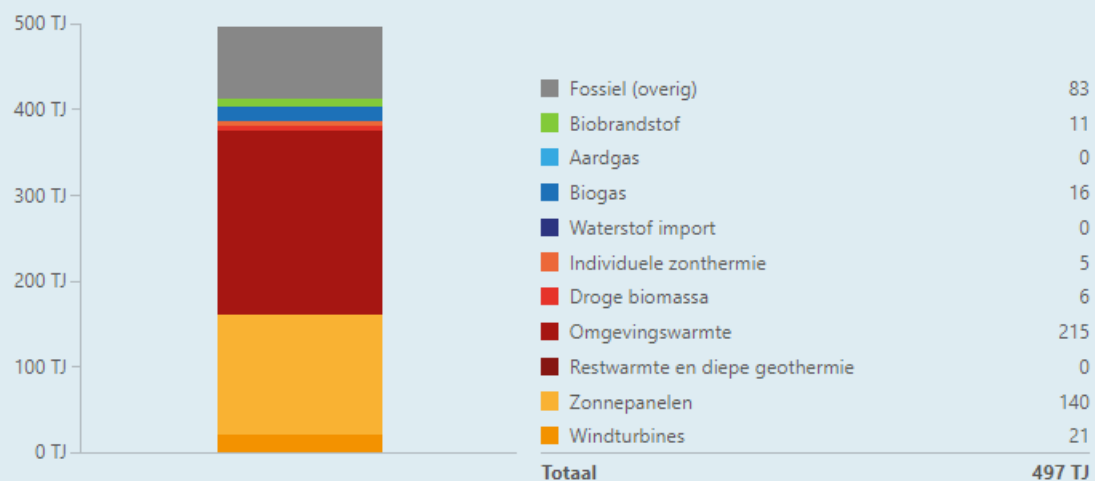
OVER MORGEN

5-12-2019

1. Energievraag eindgebruik

2. Energiebronnen 2050

3. Opgave per thema 2050

Wind
21 TJ

1 windturbines op land (3 MW)
 0 windturbines op zee (10 MW) /
 innovatie

Zon
145 TJ

35.000 PV-panelen op daken
 39 TJ
 38 ha zonnenveld
 101 TJ
 45 MW vermogen PV panelen
 2.000 zonnecollectoren
 5 TJ
 2 MW

Collectieve Warmte
61 TJ

Vermogen bronnen: 3 MW
 2.000 woningequivalenten
 Geothermie (0%)
 Restwarmte (0%)
 Warmtepompen (90%)
 Overig (10%)

Individuele Warmte
247 TJ

Warmtepompen 87%
 Overig 9%

(Hernieuwbaar) Gas
34 TJ

Aardgas (0%)
 Biogas (48%)
 Waterstof (52%)

Biomassa
17 TJ

Bijstook biomassa 6 TJ
 Transport 11 TJ
 Overig 0 TJ

Oude energiemix

Aangepast met nieuwe inzichten van het beschikbare potentieel aan zonne-energie

Cijfers oude energiemix

	2017	2020	2025	2030	2035	2040	2050
Duurzame energie (TJ)	12	14	53	245	372	402	414
Duurzame energie (%)	2%	2%	8%	40%	67%	78%	83%
Energiegebruik (TJ)	662	648	638	612	555	518	497
Energiebesparing eindgebruik t.o.v. 2017 (%)	0%	2%	4%	8%	16%	22%	25%
Windturbines (aantal)	-	-	-	1	1	1	1
Zonnevelden (ha)	-	-	7	30	38	38	38
Aantal woning equivalenten transitie gereed per jaar	-	34	227	1.091	4.128	7.148	8.090
Aantal woning equivalenten met zonnepanelen per jaar	1.011	1.011	2.191	3.371	4.551	5.730	8.090
% van gebouwen met zonnepanelen	13%	13%	27%	42%	56%	71%	100%

Energiemix Doesburg

Inwoners: 11.355
 Woningen: 5.167
 Energiegebruik gebouwde omgeving: 53%

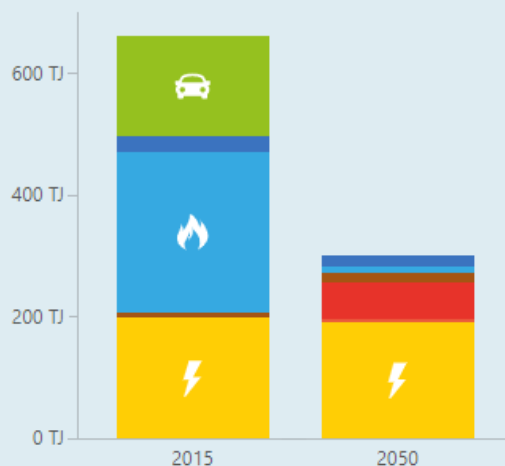
OVER MORGEN

5-12-2019

Nieuwe energiemix

Met een groei van 1 naar 5 windmolens

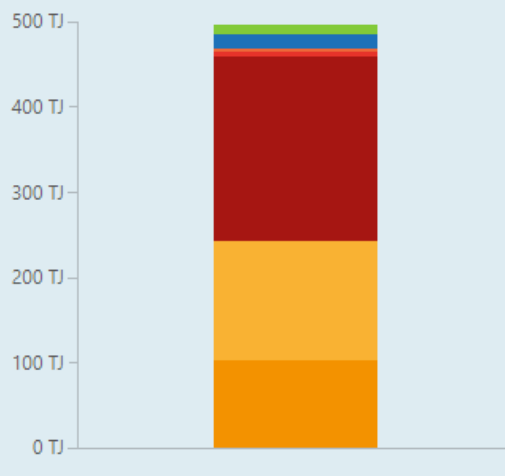
1. Energievraag eindgebruik

Besparing -55%
362 TJ

2015	2050
Benzine / diesel / LPG	0
Gas overige (o.a. industrie)	17
Gas gebouwde omgeving	10
Biomassa en -brandstof	17
Collectieve warmte	61
Individuele zonthermie	5
Elektriciteit	191
Totaal	300 TJ

2. Energiebronnen 2050

Fossiel (overig)	0
Biobrandstof	11
Aardgas	0
Biogas	16
Waterstof import	0
Individuele zonthermie	5
Droge biomassa	6
Omgevingswarmte	215
Restwarmte en diepe geothermie	0
Zonnepanelen	140
Windturbines	104
Totaal	497 TJ

3. Opgave per thema 2050

Wind
104 TJ

5 windturbines op land (3 MW)
 0 windturbines op zee (10 MW) / innovatie

Zon
145 TJ

35.000 PV-panelen op daken
 39 TJ
 38 ha zonnenveld
 101 TJ
 45 MW vermogen PV panelen
 2.000 zonnecollectoren
 5 TJ
 2 MW

Collectieve Warmte
61 TJ

Vermogen bronnen: 3 MW
 2.000 woningequivalenten

Geothermie (0%)
 Restwarmte (0%)
 Warmtepompen (90%)
 Overig (10%)

Individuele Warmte
247 TJ

Warmtepompen 87%
 Overig 9%

(Hernieuwbaar) Gas
34 TJ

Aardgas (0%)
 Biogas (48%)
 Waterstof (52%)

Biomassa
17 TJ

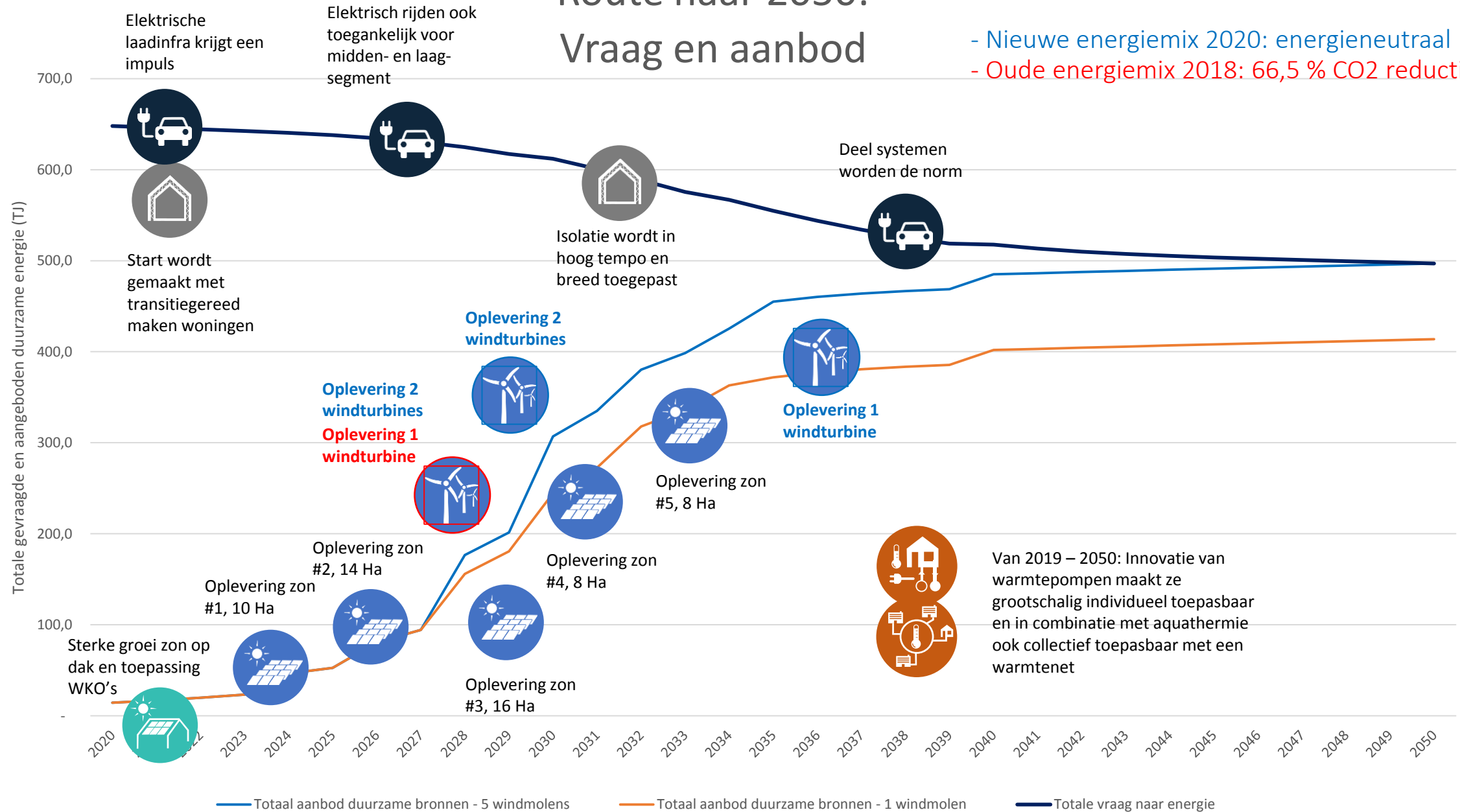
Bijstook biomassa 6 TJ
 Transport 11 TJ
 Overig 0 TJ

Cijfers nieuwe energiemix

	2017	2020	2025	2030	2035	2040	2050
Duurzame energie (TJ)	12	14	54	308	455	485	497
Duurzame energie (%)	2%	2%	9%	50%	82%	94%	100%
Energiegebruik (TJ)	662	648	638	612	555	518	497
Energiebesparing eindgebruik t.o.v. 2017 (%)	0%	2%	4%	8%	16%	22%	25%
Windturbines (aantal)	-	-	0	4	5	5	5
Zonnevelden (ha)	-	-	7	30	38	38	38
Aantal woning equivalenten transitie gereed per jaar	-	34	227	1.091	4.128	7.148	8.090
Aantal woning equivalenten met zonnepanelen per jaar	1.011	1.011	2.191	3.371	4.551	5.730	8.090
% van gebouwen met zonnepanelen	13%	13%	27%	42%	56%	71%	100%

Route naar 2050: Vraag en aanbod

- Nieuwe energiemix 2020: energieneutraal
- Oude energiemix 2018: 66,5 % CO2 reductie

Elektrische laadinfra krijgt een impuls

Elektrisch rijden ook toegankelijk voor midden- en laag-segment

Start wordt gemaakt met transitiegereed maken woningen

Isolatie wordt in hoog tempo en breed toegepast

Deel systemen worden de norm

Oplevering 2 windturbines

Oplevering 2 windturbines

Oplevering 1 windturbine

Oplevering 1 windturbine

Oplevering zon #5, 8 Ha

Oplevering zon #4, 8 Ha

Oplevering zon #2, 14 Ha

Oplevering zon #1, 10 Ha

Sterke groei zon op dak en toepassing WKO's

Oplevering zon #3, 16 Ha

Van 2019 – 2050: Innovatie van warmtepompen maakt ze grootschalig individueel toepasbaar en in combinatie met aquathermie ook collectief toepasbaar met een warmtenet

Welke route is komende jaren realistisch?

Wat is er vanuit de gemeente nodig om de energietransitie op te starten? In Doesburg organiseren we de energietransitie via de volgende zes werklijnen:

**GEMEENTE
DOESBURG**

Aan de slag binnen zes werklijnen

Wat is er vanuit de gemeente nodig om de energietransitie op te starten? In Doesburg organiseren we de energietransitie via de volgende zes werklijnen:

- **Nieuw bewustzijn en eigenaarschap creëren**

We kunnen de energietransitie alleen realiseren samen met de betrokkenen in Doesburg. Daarom is het creëren van bewustzijn en eigenaarschap een overkoepelende werklijn.

- **Energiebesparing**

We zetten in op besparing om ervoor te zorgen dat ons gebruik van energie afneemt. Dit doen we zowel bij de woningvoorraad, bij bedrijven als bij gemeentelijk vastgoed.

- **Energieopwekking (elektriciteit en warmte)**

Onze infrastructuur moet worden voorzien van duurzame bronnen. Dat kan met bronnen die elektriciteit duurzaam opwekken maar ook met warmtebronnen.

- **Duurzame warmte en aardgasvrij vastgoed**

Gebouwen worden verwarmd met aardgas en dat brengt CO₂ uitstoot met zich mee. Daarom gaan we verwarmen met duurzame en betaalbare alternatieven. Besparen van energie is een voorwaarde om duurzaam te kunnen verwarmen.

- **Duurzame mobiliteit**

- Van fossiele brandstoffen stappen we over naar elektrisch rijden, waterstof en bio-gemengde brandstoffen. We gaan ook meer met de fiets, meer met het OV en meer autodelen.

- **Regionale samenwerking**

- We zetten actief in op regionale samenwerking, onder andere door actieve betrokkenheid bij de Regionale Energie Strategie (RES).

Beoogde resultaten per werklijn?

- **Nieuw bewustzijn en eigenaarschap creëren (indicatie benodigd budget binnen gemeente: €50.000)**
- De energietransitie begint vanuit de bewustwordingsopgave. Het vraagt een transitie in de manier waarop een ieder denkt en omgaat met energie en het landschap. Nog niet iedereen is zich bewust van de noodzaak van de energietransitie en de kansen die het biedt. Daar willen we verschil in maken. Met een doelgroepgerichte aanpak willen we een beweging in gang zetten. De inzet hiervan moet dicht bij de inwoners georganiseerd worden. Iedereen in Doesburg kan 'eigenaar' worden van de energieopgave. Om zoveel mogelijk (groepen) mensen in beweging te krijgen is het cruciaal om deze groepen te identificeren aan de hand van een doelgroepenanalyse die inzoomt op emotie en betrokkenheid. Vervolgens zullen we een strategie bepalen die bij hen past en ervoor zorgt dat zij in beweging komen.
- **Energiebesparing (indicatie benodigd budget binnen gemeente: €75.000)**
- Energiebesparing is het beste te realiseren door middel van isolatie. Voor het grootste deel van het Doesburgs vastgoed is een grote isolatiestap nodig. Denk bijvoorbeeld aan spouwmuurisolatie, vloer- en dakisolatie en het toepassen van isolerende beglazing. Anders gezegd: gebouwen krijgen een nieuwe, dikkere jas, die ook nog eens veel beter ventileert. Het is belangrijk dat de isolatiemaatregelen grondig worden aangepakt. Hierbij is het belangrijk om samen te werken met private partijen en gebouweigenaren, we gaan ze helpen in het zelf zetten van concrete stappen.
- We willen bedrijventerreinen collectief verduurzamen. Midden en kleinbedrijf wordt verleid tot het toepassen van energiebesparende maatregelen. Deze bedrijven worden op positieve wijze geconfronteerd met de verplichtingen die gelden vanuit Europese richtlijnen. Als er plannen om bedrijventerreinen uit te breiden, dan is dit een uitgelezen kans om meteen over de verduurzaming na te denken. We willen bedrijven stimuleren om de kansrijkheid van lokale warmtenetten te onderzoeken.

Beoogde resultaten per werklijn?

- **Grootschalige energieopwekking (indicatie benodigd budget binnen gemeente: €75.000)**
- We willen in Doesburg onze energie (lokaal) duurzaam gaan opwekken. Dit kan door bijvoorbeeld zonnepanelen op het dak te plaatsen, zonneparken te ontwikkelen of door windmolens te plaatsen. Ook willen we stimuleren om een lokale energiecoöperatie op te richten waarin bewoners kunnen participeren. De ontwikkeling van een zonneveld kan bijvoorbeeld een goed aanknopingspunt zijn voor het oprichten van een lokale energiecoöperatie. Er bestaan verschillende stimuleringsmaatregelen om de markt uit te nodigen zonneparken (of zonnedaken) te realiseren. Door middel van een postcoderoosregeling kan de lokale samenleving participeren in een energiecoöperatie van een zonneveld op een bedrijfsdak.
- **Duurzame warmte en aardgasvrij vastgoed (indicatie benodigd budget binnen gemeente: €75.000)**
- Om de kansen voor duurzame warmte en aardgasvrij vastgoed in kaart te brengen ontwikkelen we een Transitievisie Warmte.
- Hierbij zal de haalbaarheid van de potentie voor een midden tot lage temperatuur warmtenet worden verkend. Hiervoor zijn bronnen zoals energie uit oppervlaktewater in combinatie met warmtepompen of restwarmte uit koeling mogelijk. Dit soort kleine, lokale warmtenetten zijn vooral interessant voor bedrijventerreinen en naoorlogse gestapelde panden. Mits deze goed geïsoleerd zijn. Bijvoorbeeld in woonwijk De Ooi zijn hiervoor kansrijke panden te vinden, mede daarom zijn we gestart met een haalbaarheidsonderzoek in deze wijk.
- In navolging op de haalbaarheidsstudie in De Ooi gaan we met stakeholders gezamenlijk verkennen of deze wijk kansrijk is voor het voorsorteren binnen het Programma Aardgasvrije Wijken (PAW) in 2020.

**GEMEENTE
DOESBURG**

Beoogde resultaten per werklijn?

- **Duurzame mobiliteit (indicatie benodigd budget binnen gemeente: €15.000)**
 - Van fossiele brandstoffen stappen we over naar elektrisch rijden, gebruik van waterstof en gebruik van bio-gemengde brandstoffen. We gaan ook meer met de fiets, meer met het OV en meer autodelen.
 - We maken een plan van aanpak voor het ontwikkelen van een dekkende laadinfrastructuur in Doesburg. Ook zetten we in op duurzaam mobiliteitsmanagement.
- **Regionale samenwerking (indicatie benodigd budget binnen gemeente: €25.000)**
 - We zetten actief in op regionale samenwerking, onder andere door actieve betrokkenheid bij de Regionale Energie Strategie (RES). Daarbij is het ook van belang dat we een gezamenlijke communicatiestrategie inzetten, zodat we als regio eenzelfde boodschap verkondigen over de gezamenlijke transitieopgave.
 - We zorgen voor een effectieve uitvoering van programma onderdelen door in te zetten op een collectieve aanpak, waarbij we zoveel mogelijk gezamenlijk optrekken met partners in de regio.

Uitwerking in meerjaren uitvoeringskalender

Per werklijn is in de meerjaren uitvoeringskalender, bijlage behorend bij dit uitvoeringsprogramma, een overzicht opgenomen van geplande activiteiten en projecten, met inzicht in betrokken stakeholders, beoogde planning, beoogd resultaat en betrokken inzet vanuit de gemeentelijke organisatie. Het betreft een dynamische uitvoeringskalender, waarbij projecten zullen worden toegevoegd die op dat moment kansrijk worden geacht binnen de betreffende werklijn. Hiermee kunnen we vanuit het programma blijven inspelen op de actualiteit en de dynamiek rond de opgave.

Uitvoeringskalender behorende bij Meerjaren Uitvoeringsprogramma Doesburg energieneutraal 2050									
Energietransitie spoor	Trekker	Strategische partner	2020	2021	2022	(indicatie) Budget	Maatregelen - Bijzonderheden	Beoogd resultaat	Inzet vanuit de werklijn & verwachte expertise
Werklijn nieuw bewestels en eigenaarschap creëren									
Litwerking en inzet marketing & communicatie strategie	gemeente	diverse stakeholders, extern communicatie adviseur	25.000	15.000	10.000	50.000	25.000 voor uitwerking strategie, daarna 25.000 voor uitvoering	heldere en transparante kernboodschap, specifiek gericht op verschillende doelgroepen	1,2,6,8
Falicitoren initiatieven rond duurzame opwekking	gemeente	diverse stakeholders	10.000	10.000	10.000	max. 10.000/initiatief		Zorgen dat initiatiefnemers actief blijven, en zelf in staat zijn ideeën verder te brengen	2,6,8
Doelgroepgerichte (thema)bijeenkomsten en evenementen	gemeente	diverse stakeholders	5.000	5.000	5.000	5.000/jaar		voor iedere doelgroep binnen gemeente een heldere stappenlijst bijbehorende boodschap	1-esp
Interne en externe bewustwordingscampagnes (broodje duurzaam, duurzaamheidskruis, storytelling/O&A gemeentepagina, etc)	gemeente	diverse stakeholders	5.000	5.000	5.000	5.000/jaar		bewustwording, helderheid op ieders rol/bijdrage, zijde boodschap verhelderen	1,2,6
Werklijn energiebesparing									
Werklijn energiebesparing/woningvoorraad									
Werkbudget energieloket de Liemers	gemeente	energieloket de Liemers	20.000	20.000	20.000	20.000/jaar		energieloket is het loket voor onze inwoners die op weg geholpen moeten worden binnen energietechische opgave (en daarin voor zichzelf helder willen krijgen wat te doen)	1
Bekendheid energieloket vergroten en voorlichting geven	energieloket de Liemers	gemeente, Woonservice IJsselstad	5.000	5.000	5.000	5.000/jaar		Energieloket is al langere tijd beschikbaar voor inwoners, maar onvoldoende bekendheid onder inwoners. Bekendheid vergroten leidt tot effectievere inzet van dit loket (en bijbehorende beschikbare gelden)	2,6,8
Pilot starten (bv rond all electric), incl. inzet energiecoaches	gemeente	diverse stakeholders	20.000			20.000		Laagdrempelig, tussen de mensen, betrouwbare coach op locatie van vraagstukken in de wijk. Vanuit daar gesprek op gang brengen voor energietransitie opgave	2,3,6,8
Prestatieafspraken Woonservice IJsselstad	gemeente	Woonservice IJsselstad				pm		Prestatieafspraken ook inzetten om gezamenlijke opgave binnen energietransitie concreet te maken	2,3
Litvoering Regeling Toekomstbestendig wonen IJzing	gemeente	Woningbouw	5.000	5.000	5.000	5000/jaar		Lopende regeling, financieel instrument om drempels in uitvoering weg te nemen	2,3
Speciaal verduurzaming monumenten	gemeente	energieloket de Liemers, Huis en erfgoed				5.000		Ook monumentengezinnen meemaken in mogelijkheden van verduurzaming van woningen	2,3
Pilot woningaanpak	gemeente	energieloket de Liemers	6.000			6.000		Particuliere woninggezinnen nader informeren over mogelijkheden van verduurzaming door stimuleren van uitvoering van een energietraject	2,3
Collectieve inkoopactie, zoals 'Winst uit je woning'	gemeente	energieloket de Liemers	3.500	3.500	3.500	3.500/jaar	mogelijk gekoppeld aan meedoen met Duurzame Huizenroute, dag van de duurzaamheid, week van de energietoekomst, etc	Particuliere woninggezinnen ontzorgen door een collectieve actie voor isolatiemaatregelen, glas en zonnepanelen aan te bieden	2,6,8
Verkenning aanpassing legesverordening tbr verduurzaming	gemeente	voorbeldgemeenten				pm		Extra stimuleren van uitvoering van verduurzamingmaatregelen, hiermee wordt de businesscase aantrekkelijker gemaakt	2,3,7
Verkenning versuring beleidskader welstand / verduurzaming monumenten	gemeente	Gelderse Geschiedenis, gemeente IJzing				pm		Meer mogelijkheden bieden aan monumentengezinnen om woning te verduurzamen, met insluiting van welstand	2,3,4,7
Werklijn energiebesparing/bedrijven, maatschappelijke organisaties en verenigingen									
Verduurzaming bedrijfsterrain / regio op energie	Greene Alliantie de Liemers	gemeente, betrokken overige stakeholders	10.000			10.000		Bedrijven activeren om in gezamenlijkheid kansza voor verduurzaming op te pakken en wilt te voeren	2,6,8

Ter illustratie, zie bijlage

- Benodigde capaciteit in functionele zin:*
- 1 (programma)regie, bijsturing/herijking en monitoring op opgave
 - 2 (beleids)adviseur energie en klimaat
 - 3 (beleids)adviseur wonen, gemeentelijk vastgoed en monumenten
 - 4 (beleids)adviseur RO en omgevingswet
 - 5 (beleids)adviseur stadsbeheer & mobiliteit
 - 6 communicatie adviseur
 - 7 financieel-juridisch adviseur
 - 8 participatie - procesbegeleiding
 - 9 (beleids)adviseur economie, bedrijfscontactfunctionaris

Samenvattend overzicht programma voor 2020

Werklijn: nieuw bewustzijn/eigenaarschap

Indicatie programma
jaarbudget 50.000 Euro

- . Draagvlak waardoor hoog aantal actieve mensen zelf aan de slag gaat
- . Oprichting Doesburgse energie coöperatie 2020
- . Voortdurende communicatie campagne
- . Coaching en advies voor mensen met vragen
- . Bijeenkomsten rond specifieke thema's
- . Actief stimuleren van bewoners in de wijk de Ooi

Werklijn: |Energie opwekking

Indicatie programma
jaarbudget 50.000 Euro

- . Maatschappelijk en ruimtelijk inpassingskader voor duurzame opwekking in Doesburg
- . Verordening flexibilisering WOZ-bijdrage voor duurzame energie opwek projecten
- . Zonne energie potentie-kaart
- . Wind energie potentie-kaart
- . Waterkracht centrale
- . Ondersteunen initiatieven

Indicatie programma
jaarbudget 25.000 Euro

Werklijn: Regionale Samenwerking

- . Actieve betrokkenheid en positie binnen de RES
- . Effectieve uitvoering programma-onderdelen door collectieve aanpak

Werklijn: energiebesparing

Indicatie programma
jaarbudget 125.000 Euro

Woningvoorraad

- . Inzet van een Energiecoach
- . Verduurzamen monumenten en woningen, met 40 deelnemers via stimuleringsregeling
- . Winst uit je woning 250 woningeigenaren geholpen met aankoop materiaal
- . Leges vrij danwel leges goedkoper voor verduurzaming
- . Verruimde welstandsnota ter stimulering van verduurzaming monumenten/beschermd panden

Bedrijven

- . (Collectief) verduurzamen bedrijven terrein

Gemeentelijk vastgoed en bedrijfsvoering

- . Verduurzamen gemeentelijk vastgoed
- . 1.000 LED armaturen
- . CO2 prestatie ladder

Indicatie programma
jaarbudget 15.000 Euro

Werklijn: Duurzame Mobiliteit

- . Plan dekkende laadinfrastructuur Doesburg
- . Duurzaam mobiliteitsmanagement

Werklijn: Duurzame warmte en aardgasvrij vastgoed

Indicatie programma
jaarbudget 80.000 Euro

- . Inzicht haalbaarheid Aquathermie/warmte voor de Ooi/Doesburg
- . Transitievisie Warmte
- . Wijkuitvoeringsplan(nen)
- . Ondersteunen initiatieven, zoals verduurzaming warmtevoorziening IJsselkade

Concreet lopende projecten

- Energieloket de Liemers
- Toekomstbestendig wonen regeling/duurzaamheidslening
- Stimuleringsregeling woning - en monumenteigenaren
- Uitvoering Reductie Regeling Energiebesparing
- Haalbaarheidsonderzoek 9 grote zonnedaken
- Voorbereidingen oprichting Doesburgse Energiecoöperatie
- Pilot integrale wijkaanpak De Ooi
 - Haalbaarheidsonderzoek aquathermie voor De Ooi
 - Inzet duurzaamheidscoach
- Stimulering verduurzaming bedrijventerreinen
- Regie op Energie

Daarnaast 'huis op orde'

- Ontwikkeling communicatie strategie
- Ruimtelijk & maatschappelijk beleidskader voor inpassing van grootschalige duurzame energie opwekking
- 'Groene' leges
- Verruimen beleidsregels Welstand / verduurzaming monumenten
- Bijdrage aan de Regionale Energie Strategie
- Transitievisie Warmte
- Wijk Warmte Plannen

**GEMEENTE
DOESBURG**

Wat betekent dat qua organisatie?

- Voor het organiseren van een versnelling richting de doelstelling energieneutraal Doesburg in 2050 zetten we in op **een sterke samenwerking** met bewoners en organisaties. De energietransitie kan alleen een succes worden als we het allemaal samen doen. **Gemeentelijke organisatie, bewoners en bedrijven & organisaties.**
- De gemeente zal de **regie** moeten voeren om de belangen van de bewoners en de openbare ruimte te waarborgen. Het vraagt van de gemeente een **programmatische aanpak** om het nodige niveau van participatie te bereiken.
- Wat is er gemiddeld nodig in de komende 3 jaar? We bereiden de organisatie voor op de **uitrol van het meerjarig uitvoeringsprogramma**, door een programmatische werkwijze te starten die wordt **aangestuurd door een programmatrekker**. Daarnaast is **inzet** benodigd vanuit **vakdisciplines** zoals duurzaamheid, RO, wonen, mobiliteit, economie/bedrijven, communicatie, openbare ruimte, vergunningverlening & handhaving.
- Vanuit de organisatie **werken we samen met organisaties, inwoners en bedrijven aan de verschillende programmaonderdelen**: nieuw bewustzijn & eigenaarschap creëren, energiebesparing, energieopwekking, duurzame warmte, duurzame mobiliteit en regionale samenwerking.

**GEMEENTE
DOESBURG**

Bewaking van voortgang en monitoring

- Voortgang op het meerjaren uitvoeringsprogramma
 - De bestuurlijk opdrachtgever en ambtelijk opdrachtnemer monitoren gezamenlijk continu de voortgang van de activiteiten en projecten in termen van tijd, menskracht en middelen. Waar nodig, herprioriteren we projecten of sturen we anderszins bij (indien nodig gelet op actualiteit, ontwikkelingen)
- Monitoring op de energietransitie opgave
 - De resultaten van deze monitoring zullen via voortgangsrapportages (jaarlijks) worden teruggekoppeld, en gebundeld worden opgenomen in de evaluatie van dit meerjaren uitvoeringsprogramma eind 2022. We stellen voor om daarbij de beschikbare landelijke monitoringstools te gebruiken. In de basis zal dat de Klimaatmonitor van Rijkswaterstaat zijn. Dit is de meest actuele informatie die openbaar beschikbaar is en op kwaliteit is getoetst.

GEMEENTE
DOESBURG